

Tillfälliga utställningar i Postmuseum 1906 – 1987

av Karin Svahn

Förteckningen tar upp de tillfälliga utställningar i Postmuseum som haft någorlunda omfång. Således har inte utställningar om endast en utställningsram, exempelvis den under 1970-talet återkommande skärmen med aktuellt frimärksland, tagits med.

Fram t. o. m. 1934 har författaren inte lyckats finna några spår i museets arkiv som tyder på att tillfälliga utställningar arrangerats i museet. Efter ett skede av utveckling av de permanenta utställningarna har museet dock alltmer satsat på tillfälliga utställningar. Medarrangör har ofta varit någon filatelistisk sammanslutning, en utländsk postförvaltning eller privatpersoner med stora samlingar i skilda ämnen.

En del utställningar är dåligt dokumenterade, troligen beroende på att man visat objekt ur museets egna samlingar vilket gjort att evenemanget inte föranlett någon skriftväxling. Endast utställningens titel är bevarad för eftervärlden.

Tillfälliga utställningar under 1988 och senare finns beskrivna i museets verksamhetsberättelse för respektive år och därmed publicerade i Postryttaren.

1935, 10 februari. Frimärken för ungdom. Utställningen vände sig till pojkar och ynglingar. Den visade frimärkskataloger och album, filatelistisk litteratur m.m. som en samlare behöver samt ett antal albumblad som visade hur "frimärken böra och icke böra ordnas". Texterna hade hu-

KARIN SVAHN är född i Stockholm 1933. Efter många år i Postens tjänst, varav 12 som chef för Postmuseum, avgick hon med pension 1994.

vudsakligen komponerats av överlärare Gustaf Fogelqvist, Halmstad och kamrer Eric Westlund, Gävle.

1935, Post och press. Utställningen är beskriven i "Nyheter från Postmuseum" nr 2, 1935. Där sägs att det mest framträdande var en målning av konstnären Hastings med motiv från Kebnekaise, bredvid denna en hög med tidningar och en text som berättar att om de svenska tidningar som under en dag sänds per post staplades på varandra skulle de nå upp till Kebnekaises höjd, 2 213 m. ö. h..

1936, 19 februari - 8 mars. Posten 300 år. Arkivalier och tryck ur museets egna samlingar, men också från Riksarkivet och Generalpoststyrelsen visades. En tryckt förteckning över de 111 objekten gavs ut.

1936, 16 - 30 december. Postmuseum 30 år. Porträtt av posttjänstemän, nyförvärv till samlingarna samt gåvor ställdes ut. Postmusei Vänner skänkte modeller av posthus, bl. a. från Grisslehamn. Modellerna var tillverkade av Tekniska museet. Sex album svenska och norska frimärken, som tillförts samlingarna genom testamente av den under våren 1936 avlidne Harald Sundstedt, visades. Däribland fanns fyra exemplar av feltrycket 20 på tretio, 15 exemplar 3 sk. bco., 26 exemplar 24 sk. bco.

Till jubileet skrev Nils Strandell ett litet häfte om museets största filatelistiska rariteter illustrerat med färgbilder av dessa.

1937, 14 - 28 november. Förslag till nya frimärken. Resultatet av en offentlig, av svenska postverket anordnad, tävlan om motiv till bruksfrimärken redovisades. Vinnande förslag var pseudonymen A. Johanssons Tre Kronor som belönades med 800 kr.

1938, 16 - 26 mars. Framärken för ungdom. Framärken ordnade efter länder men även under andra rubriker såsom sport, musik och fartyg. Samtidigt visades skämtbilder om posten, både svenska och utländska. Postmusei svenska framärksamling hade ommonterats i nya monterställ framtagna i samarbete med NK. Postmuseum som i vanliga fall var öppet söndagar och onsdagar kl 13-15 hade under utställningen öppet varje dag kl 13-15 och den 16 samt 23 mars även kl 19-21.



Minnespoststämpeln till 100-årsfirandet av världens första frimärke.

1940, 6 - 11 maj. Hans Lagerlöfs donationer, med anledning av frimärkets 100-årsjubileum. Utställningen bestod av 3 582 blad och visades i två nyinredda rum. Museets övriga samlingar låg, enligt artikel i DN den 7 maj, nerpackade i väntan på lugnare tider vilket man kan läsa i "Meddelande från Postmuseum" nr 20. Minnespoststämpel användes den 6 maj 1940 på 7 900 försändelser.

1941, 8 - 31 oktober. Birgitta-utställning. Man visade provtryck, normalark m.m. till de nyutgivna Birgittafrimärkena samt upphovsmannen Torsten Schonbergs skisser till andra frimärken.

1942, 12 - 20 december. De roliga sparbössorna, öppnades av Anders Örne. Utställningen annonserades på dagstidningarnas nöjessidor. 665 sparbössor och 848 skyddspårmar hade inkommit vid en tävling. Söndagen den 13 december besöktes utställningen av 469 personer.

1943, 19 - 28 februari. Framärket - från barnaår till silverhår. Som ledmotiv visades en yngling "Pelle Slarv" som tack vare att han går med i en frimärksklubb blir "omgjord" till en duktig ung man. Utställningen arrangerades i samarbete med Folket i Bilds Framärksklubb. Invigningen förrättades av generaldirektör Anders Örne. Många medlemmar i FIB:s alla lokalklubbar hade sänt in albumblad som t.ex. Folke Pettersson i Bollnäs som visade frimärken från Folkskolans 100-årsjubileum tillsammans med porträtt av Torsten Rudenschöld och Nils Månsson samt också ett foto av en staty som finns i Läckö slott. Dessutom visades under rubriken "Hur vill du ha ditt eget frimärke" teckningar av både ungdomar och skämttecknare. Privata "storsamlare" ställde ut urval ur sina samlingar.

1944, 3 - 12 mars. Framärksutställning. Utställningen arrangerades med anledning av Framärkets Dag och omfattade sex rum en trappa upp i museet p.g.a. att fältposten höll till på bottenvåningen. I det första rummet visades nordensamlingar. I nästa rum ställdes ett urval av museets egna samlingar ut samt postal kuriosa som skänkts till museet av Olav Olsen. I övrigt illustrerades olika sätt att samla frimärken samt litteratur och album.

NÄR VARLDSBRANDEN HOTADE STALLDE SIG OCKSÅ POSTEN PÅ POST FÖR SVERIGE . . .



BREVKORT

POSTEN PÅ POST FÖR SVERIGE

utställningen på Postmuseum, Lilla Nygatan 6, Stockholm, vill visa hur postverket och dess personal medverkat till vårt lands beredskap. Den vill belysa postverkets omfattande verksamhet samt göra Eder bekant med postfolket i arbete och fritidssysselsättning.

Utställningen hålles öppen vardagar kl 13–17 o. 19–21 samt söndagar kl 13–16.

PS

POSTMUSEUM
Stockholm

Pv. tr. Sth. 1946

Det första kända kortet med information om en utställning som skickats som PS-försändelse.

1946, februari - 10 mars. *Posten på post för Sverige*. Utställningen skildrade dels posten i kristid dels postfolket på fritid. På en stor världskarta visades med hjälp av neonljus hur det svenska postverket hade upprätthållit förbindelserna med England under kriget. Fältposten gavs stort utrymme och under rubriken "Posten bygger" illustrerades de moderna frontalkassorna. Hobbyutställningen "Postfolket på fritid" upptog inte mindre än sju rum i museet.

De flesta visade målningar, men även ryamattor, båtmodellbygge, en fjärilssamling och fina snickerier fanns med. Besöksrekord sattes söndagen den 3 mars med 1 427 besök.

1946, 23 mars - 22 april. Utställningen *Musikminnen* arrangerad av Musikhistoriska museet, vid denna tid beläget på Munkbrogatan 2. Omkring 800 objekt var utställda. Speciella dagar ordnades med

demonstrationer och föreläsningar om bl. a. Jenny Lind, Christina Nilsson och Signe Hebbe.

1948, 9 - 21 mars. **Louis Sparres utställning i Postmuseum** av ett trettio-tal konstverk varav vissa arbeten var till salu. Arrangerad i samband med att konstnären skänkte porträttet av sin far P. A. Sparre till museet.

1948, 26 maj - 16 augusti. **Utställning för ungdom.** Museet visade en "hel liten filatelistisk handbok på 32 blad illustrerade med frimärken" enligt en artikel i Svensk Filatelistisk Tidskrift. Utställare var bl. a. Malmöavdelningens ungdomsavdelning och Oslo Filatelistklubbs Junioravdelning. En pristävling anordnades.

1948, 17 juni - 15 september. **Frimärken från de baltiska länderna.** Medlemmar i Lettiska Filatelistklubben ställde ut omkring 600 albumblad till största delen tillhöriga flyktingar från Estland, Lettland och Litauen.

1948, november - december. **Lagerlöfs donationer Bolivia och Holland.** Det var två under året donerade samlingar som ställdes ut. Boliviasamlingen beskrivs som en av de mest omfattande och dyrbaraste i sitt slag i världen.

1949, sommaren. **Sportfrimärken.** I utställningen deltog 11 utställare, bland dem Olof Enhagen, som visade en komplett samling sportfrimärken, på elegant textade albumblad. Arvid Swärd visade över 200 vykort med motiv från Olympiska spelen i Stockholm 1912.

1949, 30 september - 16 oktober. **Ibero-Amerikansk Frimärksexpo.** Utställningen arrangerades i sex rum. Brevmärken och en katalog gavs ut. Columbusdagen den 12



Till den Ibero-amerikanska utställningen trycktes brevmärken i olika färger.

oktober firades med speciell stämpel. Rum 1: Spanien (Kurt Zetterberg och Nils Strandell).

Rum 2: Portugal (Strandell).

Rum 3: Argentina (Argentinska legationen och Hans Lagerlöfs donation). Brasilien (Oscar Ljungqwist, Lidingö och E. W. Larsson).

Rum 4: Mexico och Chile (Albin Lindwall, Västerås). Brasilien, Mexico och Chile (Kurt Zetterberg). Peru och Mexico (Lagerlöfs donation). Chile (Hilding Widergren och Nils Strandell).

Rum 5: Colombia (William Nilsson och Lagerlöfs donation). Ecuador (Thor Al-lard, Linköping och Nils Strandell). Uruguay (Axel Paulin). Argentina (Paulin). Venezuela (Strandell och Lagerlöfs donation). Fartygfrimärkena Venezuela-Väst-indien (Strandell). Diverse länder (Karl af Geijerstam, Skövde). Centralamerika (H. Widegren). Paraguay (Lagerlöfs donation).

Rum 6: Bolivia, Cuba och Haiti (Lagerlöfs donation). Haiti, Panama, Honduras, Nicaragua, Costa Rica och Salvador (Strandell).

1950, 20 januari - 26 februari. **Norsk frimärksutställning.** Norska Filatelistförbundet och Postmuseet i Oslo ställde ut norska frimärken, provtryck, hela brev, helsaker m. m. En katalog gavs ut.

1950, november - december. Arvid Swärds samling brev och frimärken.

1950, övriga tider. Museets samling av brev och kort till Sven Hedin ställdes ut liksom "Svenska tillfälliga datumstämplar" och frimärken från Korea skänkta av Hans Lagerlöf.

1951, 19 - 29 april. Schweizisk frimärksutställning. Många dyrgripar visades. Schweiziska postverket svarade för merparten av utställningsmaterialet. Den schweiziska firman Courvoisier, som tillverkade frimärken för 15 länder inom och utom Europa, hade ordnat en exposé över sin verksamhet.

1951, 26 oktober - 4 november. **Frimärket ger.** I utställningen deltog ett hundratal motivsamlare från 16 länder. Ett urval av



Titelsidan på FIB:s katalog över utställningen "Frimärket ger".

president Roosevelts frimärkssamling visades för första gången utanför USA. Utställningen ordnades av Folket i Bilds frimärksklubb med anledning av klubbens 10-årsjubileum. Klubben hade 270 000 inregistrerade medlemmar. Magister Filatelinders verksamhet var utställningens röda tråd. En teckningstävling på temat "Hur vill du att ett svenskt frimärke ska se ut?" anordnades för skolungdom.

1951, övriga tider. Teckningar med förslag till svenska UPU-frimärken till världspostföreningens 75-årsjubileum 1949. Förslagsteckningar till Gustav Adolfs-frimärkena 1951. Frimärkssamlingar från Montenegro, Salvador och Sirmoor samt helsaker från Island och Danska Västindien tillhöriga Nils Strandell.

1952, 7 - 16 november. **Poststämpeln genom fyra sekler.** Utställningen som var den första poststämpelutställningen i Norden, arrangerades i samarbete med Sveriges Filatelist Förening i Stockholm. Den visade poststämplar både på svenska och utländska frimärken i sex rum i museet. Postmuseerna i Stockholm, Oslo, Köpenhamn och Haag deltog med exponat.

1954, 13 - 21 november. **Ungerska frimärken.** Ungerska postverket ställde ut frimärken från 1871 och framåt. Dessutom visades samlingar som några privatpersoner ställt till förfogande. Var 25:e besökare fick ett paket med ungerska frimärken.

1954, december. Jul- och nyårskort från far och farfars tid.

1955, 1 juli - . **Svenskt frimärkstryck 1855 - 1955.** Utställningen arrangerades med anledning av den internationella frimärksutställningen "Stockholmia 55". Ett urval

av svenskt frimärkstryckmateriel visades. Postmuseum hade regelbunden bussförbindelse med Liljevalchs konsthall där Stockholmiautställningen gick av stapeln.

1955, 3 - 23 december. God helg önskar.. Äldre helgkort ställdes ut i samarbete med Rädda Barnen. Artikel bl.a. i ICA-kuriren "I sjuttio år har vi sålt vykort". Annonsering i Aftonbladet 10 december 1955 och i ytterligare åtta dagstidningar under rubriken "nöjen". En korsordstävling "Postmusei tvärs och korsband" anordnades.

1956, 30 oktober - 4 november. Nordenutställning. Utställning arrangerad i samarbete mellan Generalpoststyrelsen och Föreningen Norden med anledning av de på Nordens dag den 30 oktober 1956 utkommande nya frimärkena. Nordenfrimärkena och deras tillkomsthistoria visades tillsammans med andra nordiska frimärken. Dessutom presenterades Nordiska Postföreningens och Föreningen Nordens verksamhet. Non-stop visning av nordiska filmer.

1956, 15 - 21 december. Postmuseum 50 år. Hans Majestät Konungen och kommunikationsminister Sven Andersson närvarade när generaldirektör Erik Swartling invigde utställningen. Många gåvor överlämnades såsom porträttet av Erik G. Lanne från Postmusei Vänner och 15 album med värdefulla frimärken från Nils G. Gellerstedt. Levnadsbeskrivningarna som insamlats från f. d. postfunktionärer redovisades. Dessutom visades pressklipp och fotografier som belyste museets verksamhet samt ett urval donationer till museet.

1957, 3 - 12 maj. Israelutställning. Avsikten var att celebrera staten Israels nioåriga tillvaro. Förutom frimärken visades konst

och konsthantverk. Martin Gavler svarade för uppläggning och layout av utställningen. Två nya flaggstänger sattes upp ovanför entrén för att kunna flagga israeliskt.

1957, övriga tider. Hans Lagerlöfs donationssamlingar från Holland, Kyrkostaten, Labuan och Siam. Dessutom visades, ur museets generalsamling, Nordamerikas frimärken samt en Arvid Swärd tillhörig samling kraschpost.

1958, januari - mars. Olyckspost. Arvid Swärds, vars samling var utställd, intresse för olyckspost väcktes när han fick ett kort av en bror 1906 skrivet dagen efter jordbävningen i San Francisco den 18 april. Det börjar "Sörj ej...jag har hälsan..." Utställningen visade också trasiga brev ur en postsäck som besköts under en transport genom Danmark i september 1943. Kulan hittades inne i postsäcken vid ankomsten till Sverige. Särskilt intressant var också ett brev från Sundsvall till Paris just efter den stora branden i Sundsvall 1888. Det bar inget frimärke men påskriften "Franco" samt postmästarens signatur och datum samt på franska meddelandet att "kuvertet frankerats för hand p.g.a. branden i staden Sundsvall, varest postkontoret blev förstört". Artikel i Stockholmstidningen 12 januari 1958 med rubriken "Har ni hört den förskräckliga händelsen" DRAMA PÅ POSTMUSEUM.

1958, februari. Sveriges Filatelist-Förbunds utställning "Måla och rita om FN". Tävlingsbidrag från skolbarn i hela landet med motiv av FN, UNESCO eller andra mellanfolkliga organ. De 125 bästa av 1 000 bidrag ställdes ut. Till vinnaren utlovades en resa till Köpenhamn, tvåan fick resa till Stockholm. Vann gjorde sexåriga Eva Ehrling från Leksand med ett bidrag föreställande glada barn från olika länder.

Andra pris gick till Ingrid Modeén, Malmö, 11 år, med ett motiv från en UNESCO-skola i öknen. SvD skriver den 7 februari att utställningen är Stockholms roligaste konstutställning.

1958, från 18 maj anordnades en tillfällig utställning i fem rum med frimärken från Hongkong, Kyrkostaten och Labuan från Hans Lagerlöfs donationer. Från museets huvudsamling visades Australien med Aitutaki, Brittiska Salomonöarna, Cooksöarna, Fijiöarna, Franska Oceanien, Karolinerna, Nordamerika, Vatikanstaten och Österrike.

1958, 23 november. Sveriges Filatelist-Förbunds riksmöte inkl. utställning. Utställningen visade delar av det material som museet ställt ut under 1958 i Sverige och utlandet.

1959, 25 januari - . Utställning med ett urval ur Axel Paulins donation av frimärken. Framärken från Italienska småstater, Portugal, Schweiz, Argentina, Brasilien, Danska Västindien, Chile, Mexico, Paraguay och Uruguay ställdes ut.

1959, 13 - 20 mars. Nils Gellerstedts donation av norska frimärken.

1959, 22 mars - 11 april. Rumänska frimärken. Svensk-rumänska föreningen ställde ut rumänska frimärken utgivna efter folkrepublikens införande.

1959, 28 maj - 15 oktober. "Banken som alla når" utställning till Postsparbankens 75-årsjubileum. Harry Wicksell från Postsparbanken var utställningskommissarie. På invigningen sjöng Postflickorna. Skolspårande, klubbspårande och sjömansspårande illustrerades. Sparfilmer och kasper-teater visades.

1959, 6 november - 10 januari 1960. Minnesutställning över frimärksgravören Sven Ewert. I den första utställningssalen visades prov på resultaten av hans arbete som frimärksgravör, i den andra fick man följa arbetet med frimärksstillverkning från gravyr till färdigt märke och i den tredje bl. a. Ewerts arbeten för det danska postverket. Även hans arbete med gravering av datumstämplar och kvittenskuponger redovisades.

1960, 19 februari - 10 april. Boken i filatelins värld. Bibliotekets grundare Nils Strandell hyllades. Några av museets vackraste böcker ställdes ut i en särskild monter. I anslutning till litteraturen visades frimärken på olika teman. Utställningen var arrangerad av bibliotekarien Majken Cederberg-Olsson och postens reklamteknare Pajja Schmidt. En utförlig artikel publicerades i Nordisk Filateli.

1960, 6 maj - 6 juni. Tjeckoslovakiska frimärken. Utställningen arrangerades som ett led i firandet av det Tjeckoslovakiska folkets 15-årsjubileum av befrielsen 1945. Framärken från 1918 - 1960 visades av Postmuseet i Prag.

1960, 22 juni - augusti. Hans Lagerlöfs donation av frimärken från Malta.

1960, juli - augusti. Världsflyktingårets frimärken (ramar med förlagor och frimärken). Förslag till CEPT:s Europafrimärke med ett gemensamt motiv samt Olympiad- och sportfrimärken.

1960, 14 september - 30 oktober. "Filateli och humanitet", Röda korsets samling med frimärken från 220 länder. Ungdomar från URK Ludvika visade en tre meter lång målning som åskådliggjorde Röda korsets hjälpkationer på olika områden.

1960, 27 november - 1961, 24 januari. **Brev och brevomslag under olika tider.** Utställningen visade brev från olika länder och århundraden, brevet och dess behandling, brevet i konsten och i humorn samt böcker i vilka publicerats korrespondens från kända personer.

1961, 1 februari - 5 mars. **Sovjetiska frimärken och Barnteckningar från Sovjetunionen.** En katalog över de 31 utställda planscherna med ryska frimärken gavs ut av Förbundet för främjandet av kulturella och ekonomiska förbindelser mellan Sverige och Sovjetunionen: "Frimärken från Sovjetunionen under ett decennium (1950 - 1960)".

1961, 12 mars - 23 april. **Amerikanska länder och brittiska besittningar på västra halvklotet.** Ur minister Axel Paulins donationer.

1961, 22 juni - 15 september. **Afrikas självständiga länder, Egypten samt porträttfrimärken.** Ur Hans Lagerlöfs respektive Arsenius' Bildts donationer.

1961, 20 september - 18 oktober. **Asiens självständiga stater samt Nordens vackraste frimärken.**

1961, 16 november - 1962, 7 januari. **Dansk filateli.** Enligt Gilbert Svenson den största danska separatutställning som någonsin visats i Sverige. Det var Danmarks Filatelist-Union, Köbenhavns Philatelist Klub och Dansk Post- og Telegrafmuseum som ställde ut utomordentligt vackra forskningssamlingar samt speciallitteratur.

1962, 29 januari - 25 mars. **Lokalbrevbärningen 100 år.** Utställningen blev omskriven i ett trettiotal tidningar. Ett illustrerat

kuvert gavs ut. Gilbert Svenson och Pajja Schmidt var ansvariga för innehåll respektive design. Utställningen redogjorde, förutom för lokalbrevbärningens 100-åriga utveckling även för utbärning av post ända från 1600-talet i Stockholm samt gjorde kulturhistoriska utblickar. Unikt material från Generalpoststyrelsens arkiv visades.

1962, 12 april - 31 maj. **Frimärken från franska besittningar i Afrika.**

1962, 21 juni - 2 september. **1862 års lejonfrimärken, ett hundraårsjubileum.** Samtidigt visades "Nobelpristagare på frimärken" samt "Kungariket Italiens frimärken" (ur Hans Lagerlöfs donation).

1962, 21 september - 31 oktober. **Svensk flygpost 50 år.** Till 50-årsminnet av Olle Dahlbäcks postflygning mellan Gärdet i Stockholm och Tureberg arrangerade Postmuseum en utställning om postflygets utveckling. Stor utrymme ägnades åt flyget under de båda världskrigen. Framärken från hela världen med motiv från postflyg visades också.

1962, 16 november - 1963, 10 januari. **Finsk filateli.** Framärken, essayer och provtryck från Finland, Aunus, Karelen och Nordöstermanland samt stadspost från Helsingfors och Tammerfors och litteratur om finsk filateli ställdes ut av medlemmar i Finlands Filatelist Förbund och Post och Telegrafmuseet i Helsingfors.

1963, 25 januari - 17 mars. **Estlands posthistoria och filateli.** Utställningen byggde på material som inlånats från Per Johan Hannelius och Kungl. Myntkabinettet. Den omfattade filateli från den svenska tiden 1632 - 1710, den ryska tiden 1710 - 1918 samt från självständighetstiden med dess frimärksutgivning 1918 - 1942.

1963, 29 mars - 21 april. **Kinas filateli.** Efter ansökan från Kinas ambassad i Stockholm anordnades en utställning som byggde på material från folkrepubliken Kinas postförvaltning omfattande enbart frimärken utgivna efter republikens tillkomst. Därutöver visades en monter med frimärken som Kina gav ut till Sven Hedins ära under hans sista expedition 1927 - 1932.

1963, 7 - 30 juni. **Tunisiens filateli.** Utställningen arrangerades med anledning av att Tunisiens president Habib Bourguiba besökte Sverige. Den visade en kronologiskt uppställd samling av landets frimärksutgivning men också en tematisk samling av samma frimärken. Försäljning av tunisiska frimärken ägde rum.

1963, 14 juli - 9 september. **Nederländska frimärken** ur Hans Lagerlöfs donation samt **Blommor på frimärken.**

1963, 27 september - 3 november. **Qvinnan i posten 1863 - 1963.** En posthistorisk utställning om kvinnor i postens tjänst. "Detta skulle kunna vara en utställning som omfattar hela kvinnoverksamheten i förvärvslivet. Utställningen är ett stycke kvinnohistoria" sade riksdagsledamoten Sigrid Ekendahl när hon invigde.

1963, 22 november - 1964, 12 januari. **Islands filateli.** I ett samarrangemang med föreningen Islandssamlarna visades bl. a. sällsynta brev från 1870-talet med skillingfrimärken. Det isländska postverket bidrog med en nästan komplett samling frimärken 1872 - 1963. Utställare var också Bernhard Beskow, Runar Carlén, Sture Hegland, Lars Ingemann, Einar Lundström, Folke Lofström, Axel Miltander, Nils S. Olsson, C. H. Stavegård och Sven Zetterberg.

1964, 24 januari - 30 mars. **Frimärken från länderna i främre orienten.** Utställningen ville visa hur den moderna frimärksutgivningen speglar den politiska utvecklingen, inte minst när nya stater bildas.

1964, 30 april - 27 september. **Sydamerikanska länder.**

1964, 25 maj - 27 september. **Andra världskrigets historia på frimärken.** Utställare Rune Tengby, Borås. Utställningen hölls till minne av att det var 25 år sedan andra världskriget utbröt. Samlingen var kronologiskt ordnad i de båda huvudgrupperna: Kriget i Europa med Nazi-Tysklands expansion och fall och Japans motsvarande aktioner i Asien och Stilla-havsområdet.

1964, 15 oktober - 1 november. **Frimärken vår hobby, CGT 20 år.** CGT, Frimärksklubben Curry Gabriel Treffenberg, bildades vid ett möte i Postmuseum 21 september 1944. Utställningens största raritet ansågs vara ett sjustrip av 10-kopeksmärket i Finlands äldsta serie. CGT gav ut ett minneskuvert à 50 öre och ett kort à 40 öre. Utställningen blev mycket omskriven i pressen bl.a. i Dalatidningen, Östersundsposten, Sundsvalls tidning, Nerikes tidning och alla tre Stockholms-tidningarna.

1964, oktober - 1965, januari. **Utställning om Bo Bergman 95 år.** I receptionsrummet visades alla hans verk samt foton dikten "Blott ett" i förstoring, texter över boktitlar och böckernas motto.

1964, 13 november - 1965, 10 januari. **Norsk filateli.** Utställningen byggde på material utlånat av norska postmuseet samt

av medlemmar i Norsk Filatelistförbund och Norsk Motivsamlerforening. Vissa delar av Postmuseums donation från Harald Sundstedt visades också liksom litteratur från biblioteket. I Svensk Damtidning skrev Inger Ärlemalm: "Tyvärr kan jag inte med gott samvete rekommendera någon film den här veckan. Gå till Postmuseet istället och titta på Norges historia i frimärken".

1965, 15 januari - 28 februari. Framärket 125 år, frimärksjubileer från skilda länder. Utställare var Ernst Rydahl. Utställningen belyste frimärksjubileer i en rad länder. Ett 70-tal länder hade hunnit att fira sina frimärkens 100-årsjubileer: England 1840, Brasilien och Schweiz 1843.

1965, 18 mars - 16 maj. Pengar på posten. Posthistorisk utställning. Utställningen berörde både hur kontanter skickats med posten alltsedan 1600-talet och hur postanvisningar och postgiro infördes 1866 resp 1925. Även skatteinbetalningar (1908), inbetalning av bilskatt och radiolicens (1925), samt folkpensionsanvisningar (1914) visades. Rån och stöld, vapen och skydd illustrerades också.

1965, 30 juni - 29 augusti. Röda korset 100 år. Röda korsets frimärkssamling på över 1 000 albumblad visades. Georg Westenberg hade utfört textningen på albumbladen.

1965, 10 september - 17 oktober. Polens frimärken. Samarbete med Svensk-Polska handelskammaren. Praktiskt taget alla då utgivna polska frimärken ställdes ut. Kursrande polska frimärken såldes på museet under utställningstiden.

1965, 20 - 31 oktober, samt 12 november - 1966, 9 januari. FN:s 20-årsjubileum.

Utställningen byggde delvis på material utlånat av Nils Avelius. Invigningen förrättades av generaldirektör Nils Hörjel. Ett särskilt avsnitt tillägnades Dag Hammar-skjöld. FN-frimärken såldes under utställningstiden.

1965, 21 december - 1966, 9 januari. Kul i jul. Instrukтив utställning med råd hur man kan samla. En tävling kallad Framärkspussel arrangerades.

1966, 13 - 31 januari. Föreningen Framärkssamlaren, FFS, 30 år. Astrid Tuffvessons samlingar "Sverige i utlandet" samt "Utlandet i Sverige" visades. I övrigt tilldrog sig samlingarna med klassiskt Sverige mest uppmärksamhet.

1966, 21 mars - 24 april. Svenska helseker. Större delen av det utställda materialet var utlånat av John Ahlström. Bland rariteterna märktes ett provisoriskt frankokouvert från 1919, 4 öre grått (typ 1890) övertryckt med ny valör 5 öre, som av misstag såldes i 50 exemplar.

1966, 28 april - 8 maj. Musikens värld, ett urval ur operasångare Carl-Axel Hallgrens samling.

1966, 5 juni - 18 september. Öar och frimärken. Mauritiusfrimärkena utgjorde utställningens centralpunkt. Lennart Ohlsson deltog med en stor samling (172 stycken) brev. Avsikten var att från jordens cirka 100 frimärksutgivande öar på ett lekfullt sätt med frimärkenas hjälp spegla historia och kultur.

1966, 22 september - 6 november. Fransk konst på frimärken. Utställare var Olle Cronsjö. Exponatet omfattade 43 olika avsnitt från det romerska arvet till 1900-talets arkitektur. Cronsjö hade erhållit ut-



FRIMÄRKSPUSSEL

Vilka bitar hör ihop med vilka frimärken?

(Skriv lösningen på baksidan av detta kort!)



Att ordna tävlingar i samband med tillfälliga utställningar har blivit en tradition i Postmuseum.

märkelser för sin samling vid fem internationella utställningar. Utställningen invigdes av Åke Odén, ordförande i Sveriges Filatelist-Förbund. Cal & Mic i Svenska Dagbladet ansåg att man inte borde gå miste om denna skönhetsupplevelse bland stora mästars verk.

1966, 6 oktober - 6 november. Traktater 1814-1898. Utställning om postalt samarbete mellan Sverige och övriga länder i Norden genom tiderna.

1966, 16 december - 1965, 5 februari. Postmuseum 60 år. Utställningen belyste museets och Postmusei Vänners verksamhet under 60 respektive 40 år. Invigning av Nils Hörjel i närvaro av kung Gustav VI Adolf. Museet fick mottaga en rad donationer på högtidsdagen bl. a. Lars Arnells forskningsinsamling av svenska lösenmärken som donerades av Einar Lundström och samlingen Fransk konst av Olle Cronsjö.

1967, 16 februari - 19 mars. UNESCO 20 år. Utställningen invigdes av Svenska Unescorådets ordförande, undervisningsrådet Ragnar Lund. Unesco-frimärken, med bl. a. de vackra frimärkena för räddningen av Nubienmonumenten, visades. Övriga ämnen som visades var "Unesco i fredens tjänst", "De mänskliga rättigheterna", "Kampen mot analfabetismen" samt "Skolutbildning åt alla". Utställningen omfattade cirka 600 olika frimärken ordnade på 250 albumblad.

1967, 2 - 30 april. Tjeckoslovakiens frimärken. Ambassadören Dr Alexej Voltr öppnade utställningen som byggde på material utlånat av Tjeckoslovakiska postverket och filatelistförbundet. Utställningen var indelad i tre avsnitt: Frimärken från första republiken 1918 - 1938, Tjeckoslovakiska frimärkstecknare och gravörer samt en motivsamling över temat Bedrich Smetana och Sverige.

1967, 20 juni - 1 oktober. **Postförbindelserna Sverige - Finland.** Utställningen arrangerades i nära samarbete med Postmuseet i Helsingfors. Dessutom hade privata samlare, främst Karl-Erik Stenberg, ställt exklusivt brevmaterial till förfogande. Föremål hade lånats in från Kungliga biblioteket, Finnair och ABA (SAS).

1967, 6 oktober - 8 november. **USA:s frimärken, provtryck och helsaker.**

Utställningen arrangerades med anledning av att det var 120 år sedan USA 1847 gav ut sitt första frimärke. I sitt pressmeddelande pekar museet bl. a. på att USA var ett av de första länderna som gav ut en motivserie, nämligen redan 1863. Motiven var postryttare, lokomotiv och postångare samt även historiska bilder såsom Columbus' landstigning och oavhängighetsförklaringen. Man uppmärksammade också USA:s första helsaker, frankokverten från 1853 med Washingtons profilporträtt.

1967, november - december. **Rymdens erövring, frimärken berättar.** Utställningen visade en samling på 150 albumblad tillhörande Verner V. Meyer.

1967, 30 november - 1968, 14 januari. **Hur samla frimärken? "Frimärket ger.. Lärorikt pyssel, värdefull hobby".** Sigge Fürst invigde utställningen. En del av utställningen var avsedd att senare bli en vandringsutställning. Denna bestod av 16 skärmar om en meters bredd och med en höjd på två meter. (Skärm 1-3 visade exempel på motivsamlande; 4 hade rubriken *Frimärket ger...*; 5 *Avstressande*; 6 *Kunskap*; 7 *Värdepapper*; 8-10 *Frimärkets utveckling under 120 år*; 11 *Mellanöstern*, exempel på historia på frimärken; 12 *Frimärken köper man*; 13 *Tvättning eller helsak*; 14 *Kondition*, samt nummer 15 *Montering*.)

1968, 25 januari - 3 mars. **Svensk lokalpost.** Utställningen arrangerades i samarbete med den nybildade (1967) *Föreningen Bältespännarna* och invigdes av föreningens ordförande C Robert Linde.

1968, 14 mars - 12 april. **Nederländernas filateli.** Samarbetspartner var det holländska postmuseet samt ledande filatelister inom det *Nederländska Filatelistförbundet*. *Frankoteckensavdelningen* i Haag sålde *Nederländska frimärken* samt *frimärken från Surinam* och *Nederländska Antillerna* till nominalpris. *Minnespoststämpel* användes alla dagar utom lördagar under utställningstiden.

1968, 30 maj - 15 september. **Raketpost.** Samarbete med *Tekniska museet* och *Stig Reidmar*. Den 9 juni sände stiftelsen *Jubileumspostflygningen* upp en postraket med 750 brev, 100 kort och ett okänt "litet" antal aerogram på *Järvafältet* med anledning av att det var 40 år sedan *Friedrich Schmiedl* började sin raketpostverksamhet. Utställningen omfattade bildmaterial och litteratur samt en nära nog komplett samling av existerande raketpostförsändelser.

1968, 25 september - 27 oktober. **Storbritanniens frimärken och post.** Materialet hade delvis lånats in från *Postmuseum* i London.

1968, 5 december - 1969, 12 januari. **Julhälsningen.** Utställningen visade ett urval julkort genom tiderna samt också äldre helgmärken och frimärken med julmotiv. En tävling om julkortsförslag anordnades.

1968, 6 december - 1969, 23 februari. **De mänskliga rättigheterna.** Utställningen bestod av 10 ramar frimärken samt en ram

BÅT-POST

POSTMUSEUM 25.9-26.10-69



Postkort utgivet i samband med utställningen "Båtpost".

med broschyrer. Museet samarbetade med Svenska FN-förbundet med anledning av att 1968 av FN proklamerats som de mänskliga rättigheternas år.

1969, 17 januari - 16 februari. Blommor på frimärken. En utställning i samarbete med Stockholms Blomsterhandlareförening som svarade för de "levande" inslagen i utställningen.

1969, 22 februari - 7 april. Norden 1969. I samband med den nordiska frimärksutgåvan Norden 1969 uppmärksammade Postmuseum det nordiska postsamarbetet. En postal nyhet var att samtliga länders nordensfrimärken fick stämplas med utställningsstämpeln. 1 114 besök invigningsdagen.

1969, 24 april - 26 maj. Afrika idag. Utställningen invigdes av ordföranden i Nordiska Sällskapet för Afrikansk Filateli,

Karl Borin. Man visade frimärken från 37 självständiga stater.

1969, 25 september - 26 oktober. Båt-post. Utställning med anledning av 100-årsjubileet av de första ångbåtspostexpeditionerna. Dalslands kanal-försändelser, som tidigare endast visats i Brålanda i Dalsland, omnämnes särskilt i museets pressmeddelande. Ägare var stationsmästare Olle Ahlin. Bland övriga utställare märks Donald MacFie som visade en större ångbåtspostsamling. Sigurd Ringström visade sin specialsamling Sassnitz - Trelleborg.

1969, 4 december - 1970, 11 januari. God jul glada barn. Utställningen arrangerades med anledning av att posten gav ut julfrimärken med sagomotiv. Astrid Lindgren var närvarande vid invigningen.

1969, 10 december - 1970, 11 januari. Fredspristagare. ILO 50 år. Den visade samlingen bestod av märken som genom svenska FN-förbundet utlånats av M. Joseph Wilson Haden i Genève.

1970, 22 januari - 15 mars. Scouting. Harald Toursie ställde ut frimärken och brevmärken med anknytning till scouting. Scoutrörelsernas postala arbete i Tjeckoslovakien 1918, i Polen i slutet av andra världskriget och i Mafeking under boerkriget 1900 behandlades också på utställningen. På invigningen spelade en valthornskvartett från Sundbybergs skolorkester.

1970, 3 april - 3 maj. Lenin 100 år. En av dem som träffat Lenin, bokförläggaren Einar "Texas" Ljungberg invigde utställningen. Utställningen som väckte stor uppmärksamhet i pressen visade frimärken ur museets egna samlingar. Ett rekordstort antal, mer än 15 000, avstämplingar gjordes av den speciella minnespoststämpeln som visade Lenins porträtt.

1970, 6 maj - 7 september. 50 års frimärken. Utställning med anledning av Frimärckstryckeriets 50-årsjubileum. Tryckeriets utveckling och de frimärken som tillverkats där visades. Frimärcksgravörerna ägnades särskild uppmärksamhet.

1970, 24 september - 25 oktober. Musik på frimärken, med anledning av att det var 200 år sedan Beethoven föddes. Operasångare Carl-Axel Hallgren visade en samling kallad "Musikens stora B:n", omfattande exempelvis Bach, Bartok, Beethoven, Bellman, Berlioz, Berwald, Bizet, Bruckner. Dessutom visade han en omfattande Mozartsamling. Den andre utställaren, Carl-Erik Kinnman visade sin samling "Kompositörer".

1970, 9 oktober. Världspostens dag. En samling frimärken som givits ut med anledning av kongresser och jubileer visades.

1970, 24 oktober. FN 25 år. Ett mindre exponat visades i samband med utgivning- en av FN-frimärken i två motiv. Dessutom gav museet ut ett speciellt kort.

1970, 12 november - 6 december. Borås i Postmuseum. Postmuseum presenterade planer på att varje år med en utställning hedra en ort i Sverige både posthistoriskt och filatelistiskt. Först i raden blev Borås. Utställningen omfattade posthistoriska föremål och dokument från Postmuseums samlingar och från Borås museum samt material med anknytning till postorderrörelsen. Äldre vykort från Borås visades liksom filatelistiska samlingar från medlemmar i Borås Filatelistförening.

1970, 17 december - 1971, 7 mars. Vintersport på frimärken. Utställningen invigdes av Sven Tumba. Carl-Olof Enhagen, författare till några handböcker om

sportfrimärken, visade avsnitt ur sina omfattande samlingar. Föremål hade ställts till förfogande av Cécile Grafström, maka till Gillis Grafström, tre gånger olympisk guldmedaljör i konståkning.

1971, 12 mars - 25 april. Kvinnan på frimärken. Utställningen arrangerades till minne av att det var 50 år sedan den svenska kvinnan fick rösträtt, vilket firats med ett frimärke i februari. Museet ville ge en uppfattning om i vilken utsträckning som kvinnor förekom som frimärksmotiv och vilka prestationer som belönats på detta sätt. Utställningen byggde till största delen på material som lånats ut av Torvi Blomberg. Utställningen bestod av ett 20-tal avsnitt behandlande olika grupper av kvinnor som hedrats med frimärken. Bland icke kungliga personer hörde helgon och författarinnor till de oftast förekommande. Berit Larsson från Postens Frimärksavdelning invigde utställningen.

1971, 15 april - 15 maj. Sparfrimärken. En utställning i samarbete med Stockholms sparbank.

1971, 14 maj - 4 juli. Postförbindelser Tyskland - Sverige. Utställningen genomfördes i samarbete med Bundespostmuseum i Frankfurt am Main och berörde postförbindelserna mellan Skandinavien och Tyskland, Sverige och den svenska posten i Tyskland, Skandinavisk och tysk post i Östersjöländerna samt Sydtysklands posthistoria.

1971, 16 juli - 19 september. PROPHIL 71, Järnvägsmännens frimärksutställning. Utställningen behandlade internationell järnvägshistoria och arrangerades i samband med FISIAC:s sjunde internationella kongress. Samtidigt gavs en trespråkig handbok "Järnvägsmotiv på frimärken" ut,

redigerad av Hans Eriksson och Sven Lindström. Deltagare var 25 utställare från 15 länder.

1971, 9 oktober - 9 november. Världspostens dag. Postkort och andra helsaker med UPU-text exponerades.

1971, 24 september - 31 oktober. Kartor på frimärken. Utställningen visade Nils Avelius' motivsamling samt äldre kartor som ställts till förfogande av Kungl. Lantmäteristyrelsen och Statens Vägverk.

1971, 10 december - 1972, 16 januari. Gammaldags jul. Utställningen visade julkort, jultidningar och traditionella julföremål som ställts till förfogande av Nordiska museet. Större delen av julkorten hade lånats in från Sten Thunvik.

1971, 10 december - 1972, 16 januari. Dag Hammarskjöld. En specialsamling tillhörande Gottlieb Schönbähler i Zürich ställdes ut i filmsalen tillsammans med nyutgivna frimärken till Hammarskjölds minne samt brev och föremål.

1972, 21 januari - 27 februari. Arboga i Postmuseum. Förutom Arbogas postala historia visades frimärkssamlingar från medlemmar i Arboga Frimärksklubb, liksom en redovisning av forskningen kring museets Arboga-stämplor.

1972, 3 mars - 3 april. ALLTING 72, Islandssamlarna 10 år. Enligt en artikel i DN var det folkvandring till museet på måndagen efter utställningens öppnande för att se ett plötsligen uppdykande isländskt fyraskillingsark från 1873, som deponerats av en anonym köpenhamnare. Museichefen och andra tillkallade experter sökte fastställa om arket var äkta och kom fram till att så var fallet.

1972, 21 april - 22 maj. Natur och miljö. I samband med att FN höll en konferens i Stockholm om den mänskliga miljön öppnade Postmuseum en utställning med frimärken från hela världen, som har anknytning till natur och miljö. Exponatet var sammanställt ur museets samlingar.

1972, maj - augusti. Czeslaw Slanias gravvyrer.

1972, 2 juni - 2 juli. Ringtypsfrimärket 100 år. Ernst Froméns mycket omfattande studier av ringtypsfrimärkena redovisades på utställningen. I ett särskilt bås kunde man, med hjälp av omväxlande vanligt och ultraviolett ljus, se de färgförändringar som sker under olika förhållanden. Material ur museets samlingar visades också, bl.a. alla ringtypsvalörerna i helark.

1972, 7 juli - 10 september. Einar Forseth - frimärkstecknare. Utställningen var en hyllning till Einar Forseth inför hans 80-årsdag som inföll den 7 augusti. Arne Karsberg upphöjer, i sin frimärksspalt i DN, Forseth till, jämte Olle Hjortzberg, Sveriges främste frimärkskonstnär. Sveriges allra vackraste frimärken genom alla år anser han vara Stående lejon från 1920 tätt följt av Gustav Vasa utgivet 1921. I samband med utställningen inköpte Postmusei Vänner skisser och tävlingsförslag till frimärken för FN och Israel.

1972, 22 september - 5 november. Prosa och poesi. Utställningen arrangerades med anledning av att UNESCO hade proklamerat året som Bokens År. Den omfattade författare och litterära motiv på frimärken.

1972, 9 oktober. Postkort med betalt svar. Utställningen arrangerades med anledning av Världspostens dag. Samlingen hade ställts till förfogande av Ralph MacFie, Göteborg.

Einar Forseth frimärkstecknare



Postmuseum 7.7-10.9 1972

Ett av flera kort som gavs ut till utställningen "Einar Forseth – frimärkstecknare".

1972, november. Gustaf VI Adolf 90 år.

1972, december - 1973 januari. Julkort.

1972, 1 december - 1973, 14 januari. Nobelfrimärken. De utställda nobelfrimärkena tillhörde Finn Holmberg. Samlingen var upplagd efter de ämnesområden som omfattas av Nobelpriset.

1973, 20 januari - slutet februari. Opera. Carl-Axel Hallgrens samling omfattade cirka 400 frimärken med anknytning till 70 à 75 operor och utgjorde ett urval ur en större samling Europas teaterhistoria.

1973, 2 februari - 4 mars. Trelleborg i Postmuseum. Utställningen arrangerades i samarbete med Trelleborgs Museum och Trelleborgs Filatelist Sällskap. Sigurd Ringström visade "Trelleborgs posthistoria" och "Trelleborg - Sassnitzleden", Malte Andersson "Svensk militärpost", Tomas

Sivhed "Danska helsaker", Rolf Skog "Serbien", Claes Åström "Uruguay", Sten Christensen "Jammu" och "Kashmir", Björn Christensen "Duttia (indisk lokalpost) 1893-1920" och Friedrich Spacek järnvägsmotiv under temat "Die stählerne Spur".

1973, 10 februari - mars. Svensk helikopterpost 25 år. Delar av materialet hade lånats in från Georg Lindman.

1973, 16 mars - 29 april. Stockholms Motivsamlarklubb 10 år. Klubbens ordförande Nils Avelius invigde utställningen som visade en provkarta på de olika motiv som medlemmarna samlar.

1973, mars - juli. Frimärken från några öar i Karibiska havet, ur Axel Paulins donation samt ur museets samlingar.

1973, 18 maj - 9 september. Postdiligensen. En utställning till 50-årsjubileet av de gula postbussarna. Den visade såväl häst- som bildiligensens historia med hjälp av bl. a. modeller, biljetter, brev och kvitton, diligensritningar, kartor, fotografier och frimärken med diligensmotiv.

1973, 28 september - 28 oktober. FILEX 73. Utställningen som hade nationell status omfattade 275 ramar. Arrangör var Stockholms Filatelist Förening. Fallskärmshoppning över Riddarfjärden med 1 000 brevkort och 3 000 brev genomfördes. Per-Anders Erixon blåste posthorns-signaler under hoppet.

1973, oktober - december. Australiens djur och natur på frimärken samt Forntid på frimärken.

1973, 16 november - 16 december. Österrikes frimärken. Originalteckningar och gravyr- och tryckprover hade ställts till förfogande av postförvaltningen i Wien. Friedrich Schaffer visade sin flera gånger medaljbelönade samling "Kejsar Franz Joseph typ 1867".

1973, november - december. Klassiska svenska brev. Ett urval ur Harald Sundstedts donation visades tillsammans med helsaker ur museets samlingar.

1973, 20 december - 1974, 20 januari. God Helg, Jul- och nyårsmärken. Utställningen invigdes av Einar Ebe vars stora samling märken från ett 40-tal länder bildade utställningens grundstomme.

1974, januari - april. Skidsport på frimärken.

1974, 8 februari - 10 mars. Gruvmotiv på frimärken. Arne Henrikson visade sin, nära nog kompletta, samling frimärken

**Gruvmotiv
på frimärken**



POSTMUSEUM
8.2-10.3. 1974



GRUVMOTIV PÅ FRIMÄRKEN

Postmuseum visar under tiden 8 februari—10 mars 1974 utställningen Gruvmotiv på frimärken. Material har ställts till förfogande av Arne Henrikson, Stockholm.

Utställningen invigs fredagen den 8 februari kl 14.00 av chefen för LKAB, envoyé *Arne S Lundberg*.

Minnespoststämpel används invigningsdagen samt lördagar och söndagar under utställningstiden.

Förstadagsstämplade specialkort kan rekvireras genom att 1,50 kr sätts in på Postmuseums postgirokonto 14 28 - 2.

Länge skickades vernissagekort ut i PS-betecknade kuvert. Parallellt gav museet ofta, åtminstone till de större utställningarna, ut illustrerade kort som såldes frankerade och stämplade med utställningens minnespoststämpel.

med motiv med anknytning till gruvdrift, alltifrån världens första utgivet 1897 av Newfoundland till det svenska från 1970-talet. Tekniska museet hade lånat ut historiska gruvföremål. En oljemålning med motiv från Sala silvergruva visades. Den hade i vanliga fall sin plats på Statens Industriverk på Riddarholmen.

1974, 22 mars - 21 april. Svensk militärpost. Militärförsändelser från 30-åriga kriget till nutid, militärmärken och fältpoststämplat visades ut av Edward Lindström, Artur Nyström och Tage Callerås. Ett fältpostkontor med egen stämpel hölls öppet invigningsdagen.

1974, maj - juni. Siams frimärken, ur Hans Lagerlöfs donationer.

1974, 17 maj - 16 juni. Gotland i Posten. Utställningen visade Gotlands posthistoria samt frimärken med gotlandsmotiv. Materialet hämtades från Postmuseums egna samlingar, från Gotland Fornsal och från inlånade frimärkssamlingar tillhörande bl. a. Rune Almqvist, Sven Högström och Karl-Bertil Wändahl. Dessutom visades Börje Wallbergs samling om "Albatross".

1974, juni - oktober. USA:s frimärken.

1974, juni - juli. Svenska flaggan på frimärken och brevmärken. Exponatet hade ställts till förfogande av Hans Jedsby.

1974, juni - oktober. Fallskärmar på frankotecken. Per-Anders Erixon visade sin samling.

1974, 20 juni - 1 september. Växter på frimärken. Valborg Anderssons till museet donerade samling "Växter på frimärken" omfattande 175 vackert rosa albumblad samt frimärken ur museets samlingar visa-

des. I samlingarna ingick både blommor, frön, frukter och grönsaker.

1974, 13 september - 20 oktober. Brev från 4 sekler. Utställning i samarbete med SSPD, Sällskapet för svensk posthistorisk dokumentation. Huvudutställare var Karl-Erik Stenberg, men även ett 20-tal av Sällskapetets övriga medlemmar medverkade med exponat. Bl. a. ställde Sven Sandstedt och Tomas Bjäringer ut skillingbrev, Eric Ericson lantbrevbärrästämplat, Ingvar Larsson telegrambrev. Flera samlare visade hemortsfilateli. Lösen, sjöpost och fältpost var andra ämnen liksom postanvisningar, Svenska postkontor i utlandet, stämplat från likalydande postanstalter, strålstämplat, minnespoststämplat och returstämplat. Gustaf Douglas visade brev med anknytning till svensktiden på den lilla västindiska ön S:t Barthélemy. En diabilserie över svensk posthistorisk dokumentation visades i filmsalen.

1974, oktober - november. Utländska vykort. Materialet var hämtat ur museets samlingar och visades tillsammans med utländska föremål.

1974, november - december. Svenska postkontor i Hamburg 1674 - 1869.

1974, november - december. Nyårshälsningar mellan postverken.

1974, 22 november - 1975, 12 januari. Kristen och profan jul. Utställare var Knut Norborg med sin samling "Bibliska bilder", avsnittet julfrimärken och Arne Ringby som visade "Madonnor på frimärken", uppbyggd enligt konsthistoriska principer. I övrigt visades frimärken ur museets samlingar, bl. a. världens första julfrimärke, som utkom i Canada 1898.

Det visar en kartbild över det brittiska samväldet med inskriptionen X-mas 1898.

1975, 31 januari - 9 mars. **Mode under 4000 år.** Frimärken ur museets samlingar tillsammans med modeplanscher från olika epoker. Invigningstalare var Gunnel Hazelius-Berg från Nordiska museet. Minnespoststämpelns motiv har hämtats från ett danskt frimärke utgivet 1955.

1975, 17 februari - juni. **Urval ur Hans Lagerlöfs Finlandssamling.**

1975, 18 mars - . **Påskkort.**

1975, 20 mars - 20 april. **Skara i Posten.** Utställningen invigdes av landsantikvarie Sven Axel Hallbäck, Skara. Samlingar från medlemmar i Skara Filatelistförening visades liksom material från Postmuseum och Västergötlands museum. Utställningen visade Skara som postort alltifrån 1640 då det första postkontoret öppnades med Peder Svensson som postmästare till 1970-talet. Medlemmarna i Skara Filatelistför-

ening visade inte bara Skara-filateli utan även andra samlingar såsom frimärken från Färöarna, USA, Västmannaöarna, Grönland, engelska kolonier, klassiskt Sverige, FN och Japan samt motivsamlingar såsom Guld och ädla stenar, Schack, Husdjur, Fartyg, Natur i Norden, Medicinalväxter och Veterinärmedicin.

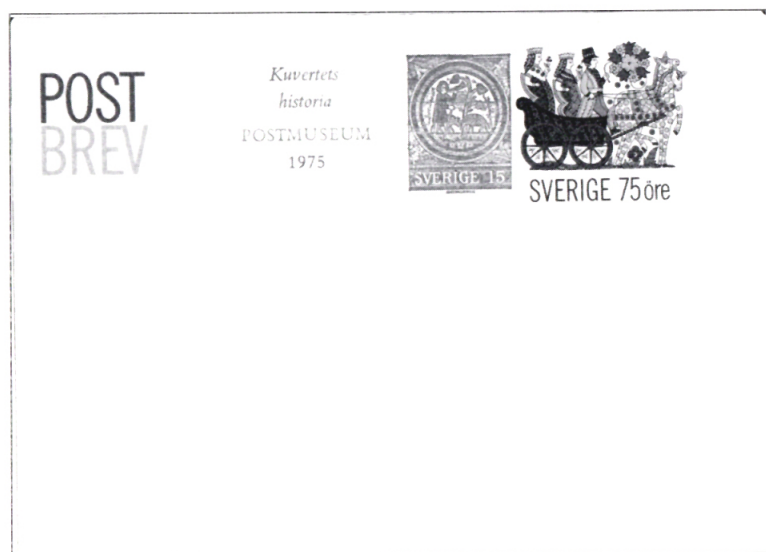
1975, 8 april - . **Gratulationskort.**

1975, 23 maj - 29 juni. **Kuvertets historia.** På utställningen visades kuvertets utveckling alltifrån ett av bränd lera av det slag som användes av assyrier och babylonier för 4 000 år sedan till moderna tiders kuvert som började tillverkas fabriksmässigt i England på 1830-talet. Utställningen invigdes av Kurt Karlsson från Helsingfors.

1975, 5 juni - augusti. **Blommor på frimärken.** Ett urval ur Valborg Anderssons donerade samling.

1975, 5 juni - augusti. **Natur och miljö.**

1975, 4 juli - . **Barn på vykort.**



Till utställningen "Kuvertets historia" lät museet göra ett tilltryck på befintligt postbrev.

Utvandrar- öden

4.7-7.9 1975



Frankeras
ej
PS

Fru
Karin Rabén
Larobergsvägen 24 Str.
181 37 LIDINGÖ

MV

POSTMUSEUM

Box 2002
103 11 Stockholm

POSTVERKETS TRYCKER 1975



Utvandraröden

I samarbete med Emigrantinstitutet, "Utvandrarernas Hus" i Växjö visas i Postmuseum utställningen "Utvandraröden" under tiden 4 juli - 7 september 1975. Genom brev, fotografier och dokument kommer den svenska utvandringen att belysas.

Utställningen invigs fredagen den 4 juli kl 14.00 av **Gunnar Helén**, Stockholm.

Minnespoststämpel används invigningsdagen samt lör- och söndagar under utställningstiden.

Inför utställningen "Utvandraröden" kom museets första vernissagekort med PS-ruta och med inbjudningstext på omstående sida.

1975, 4 juli - 7 september. Utvandraröden. Utställning i samarbete med Utvandrarernas hus i Växjö. Den invigdes av Emigrantinstitutets grundare Gunnar Helén. Utställningen ville visa "drömmen om Amerika" men också den svenska emigrationen till områden som Ryssland, Australien, Afrika och Sydamerika.

1975, augusti - oktober. Folkdräkter på frimärken.

1975, 19 september - 2 november. Ungdomsfilateli i DDR. Ungdomssamlingar från DDR:s Filatelistförbund var utställda. Dessutom visade Postministeriet i Berlin en samling frimärken utgivna av DDR ordnade i olika avsnitt efter motiv.

1975, 4 - 5 oktober. Järnvägsmännens frimärksutställning. Medlemmar i föreningen ställde ut olika samlingar, en del med anknytning till järnväg, exempelvis Harry

Löfgrens "Ambulerande postanstalter, järnvägspost 1 och 2", Fred Arnells "Järnvägsstämplar på 12 öre vapen", Åke Torkelstams "Järnvägsbrevkort för internt bruk inom SJ och EJ" samt "Svenska Järnvägsfraktmärken och fraktsedlar", ett ämne som behandlades även av Christer Wahlbom. Sven Lindström och Hans Eriksson visade "Frimärken med järnvägsmotiv".

1975, 18 - 26 oktober. FFS 40 år. Föreningen Frimärks-Samlarens medlemmar visade exempel på sitt samlande. Utställningen invigdes av Einar Lundström.

1975, 24 oktober - 1976, januari. Filmen 80 år. Utställningen visade hovsångare Carl-Axel Hallgrens motivsamling. Invigningen förrättades av professor Rune Waldekrantz. Samlingen innehöll förutom rena filmmotiv också sådant som motiv från författares verk som filmatiserats, kompositörers verk som använts som filmmusik. Sverige hade dittills inte gett ut ett enda filmhistoriskt frimärke.

1975, december - Fåglar på frimärken.

1976, 27 januari - 14 februari. Jenny Lind. Resultaten av en monteringsstävling arrangerad av Frimärksfrämjandet redovisades.

1976, 1 - 19 mars. Vinter-OS på frimärken. Även foton, litteratur, vykort samt en monter med minnestallrikar visades.

1976, 13 - 28 mars. Medicin på frimärken. Överläkare Lars-Olov Tjus' samling ställdes ut. Med hjälp av cirka 7 000 frimärken från hela världen visades medicinens och läkarvetenskapens utveckling. Även äldre kirurgiska instrument och bilder var utställda liksom brev från koleradrabbade områden.

1976, 26 mars - 21 juni. Portugals frimärken.

1976, 2 april - . Påskkort.

1976, 23 april - 30 maj. Stockholm i filatelin. Utställningen byggde på Birger Hasselrots dokumentariska motivsamling som, genom frimärken, stämplat och brev berättar om Stockholm förr och nu.

1976, 24 april - maj. Vårromanser. Vykort från sekelskiftet.

1976, 4 juni - 5 september. I flaggans tecken. Materialet var sammanställt av Hans Jedsby och Stiftelsen Svenska Flaggan som firade sitt 60-årsjubileum. Ur Postmuseums samlingar visades frimärken med flaggmotiv från hela världen. Utställningen invigdes av HKH Prins Bertil.

1976, 24 juni - 11 oktober. Postsparbanksaffischer. Sparmärken och föremål fanns också utställda.

1976, 17 september - 17 oktober. FILEX 76. Stockholms Filatelist Förening 90 år. Ett 25-tal av föreningens medlemmar ställde ut varierande samlingar. Sverige var väl representerat med både förfilateli, klassiskt och modernt. Vidare visades samlingar från Baden, Danmark, England, Ryssland, Spanien, Tjeckoslovakien och Ungern. I "Skattkammaren" visades några vackra och sällsynta objekt.

1976, 15 oktober - 6 december. FN-posten 25 år. Utställningen visade 39 blad frimärken utgivna av FN 1951 - 1975, en samling inlånad från FN i Genève samt även frimärken utgivna av andra länder för att celebrera FN-jubileet.

1976, oktober - december. USA:s frimärken och vykort från USA.

1976, 13 november - 5 december. U-76. Riksutställning för ungdom arrangerad i samarbete med SFFU, Sveriges Filatelist Förbund, Ungdomssektionen. Ett 20-tal ungdomar ställde ut. De hade kvalificerat sig genom att delta i regionala utställningar runt om i landet. Samlingarna jurybedömdes. Dessutom röstade publiken på bästa samling och ett "Publikens pris" delades ut.

1976, 10 december - 1977, 24 januari. Nu är det jul igen. Julfrimärken, helgmärken, julkort, helgmärkesaffischer och tomtepost fanns utställt tillsammans med en julkrubba utförd av Birger Frohm.

1976, 17 december - 1977, 16 januari. Postmusei Vänner 50 år. Ett urval av gåvor till museet från Postmusei Vänner visades, såsom en målning av Eigil Schwab "Postdiligensen", modeller av järnvägspostvagnar och av postförande fartyg samt många olika slags filatelistiska objekt.

1977, 27 januari - 1 maj. Brevets väg.

1977, 27 januari - 14 juni. Djur på frimärken.

1977, 28 januari - 25 februari. Brasiliens frimärken.

1977, 4 februari - 31 mars. Annorlunda filateli. Föreningen Bältespännarna ställde ut ett urval av föreningsmedlemmarnas samlingar. Man visade ämnen såsom Göteborgs Lokalpost, Helsingfors Stadspost, Tsar-rysk lokalpost (Zemstvo), brev-och järnvägsfraktmärken. En forskningssamling av Sven Ewerts provmärke "Kvinnohuvud" ingick också i utställningen.

1977, 25 februari - 10 juni. Australiens frimärken.

1977, 25 mars - 24 april. MOTIV 77. Utställningen arrangerades i samarbete med Stockholms Motivsamlarklubb och Sveriges Motivsamlarförening. Den visade dels några av medlemmarnas prisbelönta musiksamlingar och dels samlingar bland vilka publiken fick rösta fram den vackraste, den intressantaste och den bäst presenterade samlingen. Hovkapellmästare Kurt Bendix invigningstalade samt ackompanjerade operasångerskan Sylvia Lindenstrand som framförde några sångnummer.

1977, 2 maj - 9 december. Dans på frimärken.

1977, 13 maj - 18 september. Flygpost. Ett arrangemang i samarbete med SAS filatelistklubb och Georg Lindman. Utställningen gav en historisk återblick alltifrån ballongposten på 1700-talet till modern postflyg. SAS filatelistklubb ställde ut polar-och jubileumsbrev från 1952 till 1977. Material hade också lånats in från Luftfartsverkets museiverksamhet, Ostermans Aero AB, SAS och Linjeflyg.

1977, 10 juni - 7 oktober. Folkrepubliken Kinas frimärken.

1977, 10 juni - . Nordenfrimärken. Vandring utställning mellan de nordiska postförvaltningarna omfattande 84 blad, varav 31 Sverige, 28 Norge, 10 Island, 8 Danmark samt 7 Finland, vilka visade de gemensamma nordenutgåvorna.

1977, 7 oktober - 6 november. Frankrike på frimärken. Franska postförvaltningen deltog med både modernt och historiskt material. Utställningen innehöll även ett urval av Olle Cronsjös prisbelönta samling "Fransk konst på frimärken", donerad till Postmuseum, samt Gunnar Dahlvigs samling "Frankrike beskrivet av sina frimärken".

1977, 7 oktober - 16 december. Canadas frimärken.

1977, 2 december - 1978, 15 januari. ALLTING 77. En utställning om isländsk filateli och posthistoria arrangerad av föreningen Islandssamlarna med anledning av föreningens 15-årsjubileum.

1977, 9 december - 1978, 9 januari. Julförberedelser.

1977, 16 december - Japans frimärken.

1978, 27 januari - 27 mars. Idrott på frimärken. Riksidrottförbundet 75 år. Utställningen illustrerade med frimärken de flesta idrottsgrenar som ingår i RF:s verksamhet. Under sportlovsveckorna arrangerades idrottsuppvisningar i museet.

1978, 28 januari - . Brasiliens frimärken.

1978, 25 februari - . Australiens frimärken.

1978, 10 mars - . Västafrikanska öar.

1978, 28 april - 4 juni. Frimärkskonst. Utställningen visade skisser, förslag och förlagor till svenska frimärken från 1920 och framåt.

1978, 27 maj - . Postrodden. Utställning med anledning av den 5:e postrodden över Ålands hav till minne av gångna tiders strapatsrika överfarter med post.

1978, 10 juni - . Folkrepubliken Kinas frimärken.

1978, 16 juni - 17 september. Linné på frimärken. De utställda samlingarna hade ställts till förfogande av Finn Holmberg, Rättvik. En visade "Frimärken och stämplat med anknytning till Carl von Linné". Den andra visade "Frimärken och stämplat

med anknytning till Linnés lärjungar och några av hans samtida". I samband med utställningen arrangerades en fototävling på temat "Stockholms oaser".

1978, 29 september - 26 november. Lantbrevbäringen 100 år. Utställningen belyste lantbrevbäringens utveckling med hjälp av dokument, bilder och föremål samt visade Eric Ericsons samling lantbrevbärarstämplat 1884 - 1916.

1978, 6 oktober - . Perus frimärken.

1978, 7 november - . Canadas frimärken.

1978, 8 december - 1979, 14 januari. Lek på frimärken. Leksaker, lekar, sagor och barnteckningar var utställningens teman. De nyutgivna svenska frimärkena presenterades särskilt, bl. a. visades kungens nalle som var avbildad på ett av märkena. För barnen fanns sagohörna samt möjlighet att stämplat med figurstämplat, måla och teckna.

1978, december - 1979, 18 januari. Slöjden 100 år. Skolslöjden firades med en utställning där slöjd- och textillärare demonstrerade dagens undervisning.

1978, 16 december - . Japans frimärken.

1979, 26 januari - . Nya Zeeland och Antarktis.

1979, 26 januari - 18 mars. Teater på frimärken. Sven-Åke Tiréns utställda samling belyste europeisk teaterhistoria med inslag av österländsk teater. Samlingen var ordnad kronologiskt med början hos de gamla grekerna och därefter intressanta personligheter och företeelser, som haft inflytande på teatern i Europa. Utställningen visade också teaterbilder, kostymer, kostymsskisser, scenmodeller och moderna teaterdockor.

1979, 19 februari - 11 mars. **Bibeln på brev. Jesu liv.** Utställare var Sveriges Kyrkliga studieförbund som visade frimärken tillsammans med förklarande bibeltexter och Margareta Borin som visade ett urval frimärken illustrerande Jesu liv alltifrån bebådelsen och Jesu födelse till hans död och uppståndelse.

1979, 16 mars - 1 maj. **Östafrikas fåglar.** Åke Pählman visade delar av sin omfattande samling "Fåglar".

1979, 6 april - 4 juni. **Bandfrimärken.** Utställningen visade Karl Jeppssons specialsamling svenska frimärken 1920 - 1936, d. v. s. alla frimärken som trycktes med Stickneypressen, men också tryckmateriel och normalprover ur Postmuseums egna samlingar. Fotoförstoringar illustrerade skillnader på olika "typer" av samma frimärksbild. En liten skrift "Bandfrimärken 1920 - 1936, typskillnader och avarter" gavs ut.

1979, 4 - 20 maj. **American Swedish Institute 50 år.** En utställning om svensk-amerikanen Swan Turnblads livsverk, grundandet av American Swedish Institute samt om Utvandarnas hus i Växjö.

1979, 30 maj -. **Indien och indiska småstater.**

1979, 15 juni - 16 september. **Ryskt sjöväsen.** Lennart Bjurenäs gav med frimärken, litteratur och modeller en inblick i Rysslands marina historia.

1979, 15 juni - 16 september. **Fartyg och sjöpost.** Utställningen visade fartyg på frimärken från hela världen ur museets samlingar samt belyste Sveriges sjöpostförbindelser under gångna tider. En miljö från ångfartyget "Blidösund" gav en bild av hur

en ångbåtspostexpedition såg ut och hur arbetet fungerade. En tillfällig ångbåtspostexpedition inrättades under en dag ombord på S/S Norrskär. Expeditionen var i verksamhet under fartygets ordinarie tur Stockholm - Sandhamn - Stockholm den 18 juni. En speciell ångbåtspoststämpel användes.

1979, 20 september - 25 november. **Svarsmärket 50 år.** Ett samarrangemang med SMPS, Sveriges Militärpostsällskap. Öppningsdagen organiserades en tillfällig fältpostexpedition.

1979, 28 september - 18 november. **SFB 50 år.** Medlemmar i Svenska frimärksbytesföreningen visade prov på sitt samlande. De utställda samlingarna omfattade frimärken från såväl Sverige, Norden, Europa och Utomeuropeiska länder liksom motiv- och temasamlingar.

1979, 4 oktober -. **Mexikos frimärken.**

1979, 15 oktober -. **Jesu Sällskap, 100 år i Sverige.**

1979, 30 november - 20 januari. **Jul-evangeliet på frimärken.** Arne Ringby visade ett urval ur sin stora samling.

1979, 7 december - 1980, 9 mars. **Folklig kultur.** Genom frimärken, bilder och föremål illustrerades olika länders kultur. Ämnet begränsades till att omfatta folkdräkter, folkdans, folkmusik, konsthandverk, sagor och sägner samt exempel på några av de stora folkrörelserna som växte fram under 1800-talets slut. Några av Sveriges större invandrargrupper bidrog med bildmaterial och föremål. Invandrarverket informerade om sin verksamhet.

1980, januari - . Papperstillverkning. En utställning från Lessebo.

1980, 25 januari - 17 februari. Jugoslaviens frimärken.

1980, 20 februari - 13 april. Geologi på frimärken. En utställning där geologiska vetenskapsgrenar presenterades med hjälp av frimärken, stämplor, helsaker och andra postala dokument. I den utställda samlingen dominerade mineralen med över hälften (cirka hundra) av albumbladen. Utställningen var sammanställd av Sten-Anders Smeds med bidrag av Arne Henrikson. Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) medverkade med anknypande material.

1980, 28 mars - 1 juni. Post i norr. På utställningen visades dokument och föremål som anknöt till de norrländska postanstalternas inrättande och historia, kartor från 1700-talet illustrerande postvägar mellan postkontor och posthemman, försändelser och stämplade frimärken. Lantbrevbäringen och diligensrörelsen belystes särskilt. Dessutom visades svenska frimärken med motiv från Norrland.

1980, 18 april - 23 juni. Frimärken ur Hans Lagerlöfs donationer. Utställningen arrangerades med anledning av att det var 100 år sedan donatorn föddes.

1980, 9 maj -. Postrodden över Ålands hav.

1980, 11 juni - 14 september. Eesti Post. Utställningen arrangerades med anledning av den estniska världsfestivalen i Stockholm. Estlands posthistoria skildrades med inlånade samlingar som illustrerade landets postbefordran. Postmuseums specialiserade samling Estlands frimärken 1918 - 1941 visades också.

1980, 20 juni -. Kina-Formosas frimärken.

1980, 1 juli - 14 september. Svenska frimärket 125 år. Utställningen visade, med frimärken i original och fotoförstorningar, viktiga exempel på utvecklingen i svensk frimärksutgivning. Samtidigt visades en historik över de svenska datumstämplarna som fyllde 150 år.

1980, 26 september - 9 november. Rymdfrimärken. Tillsammans med föremål, bilder och litteratur visades med frimärken en historisk exposé över människans uppfattning om och erövring av rymden.

1980, 26 september - 9 november. UFO - fantasi eller verklighet? En utställning arrangerad av Riksorganisationen UFO-Sverige. Bilder och modeller av observerade Ufo visades.

1980, 3 oktober -. Etiopiens frimärken.

1980, 7 oktober -. Världspostdagen. Jubileumsfrimärken med anknypning till UPU visades.

1980, 28 november - 1981, 18 januari. Jul på Postmuseum. Svensk jul och julfirande förr och nu visades med julkort, julfrimärken och helgmärken samt uppbyggda miljöer.

1980, 28 november - 1981, 18 januari. Ikoner. Frimärken med ikonmotiv samt nytt ikonmåleri visades i en utställning arrangerad av SKS, Sveriges Kyrkliga Studieförbund i Stockholms stift.

1980, 5 december -. USA:s frimärken.

1981, 26 januari - 29 mars. Frimärken berättar. Medlemmar i Sfu, Sveriges Fri-

märksungdom, Stockholmsdistriktet visade hur man kan använda frimärken för att illustrera en berättelse, exempelvis om "Småfågeln och deras fiender", "Ett besök på Skansen" och mycket annat.

1981, 30 januari - 15 mars. Bilen - på frimärken och i Posten. Bilens historia skildrades med bl.a. frimärken. Ett avsnitt belyste bilens användning för befordran av post. Scaniemuseet medverkade med en skärmställning, som handlade om en svensk biltillverkares historia.

1981, 10 april - 24 maj. Svensk lösen. Filatelistiska objekt ur Postmuseums samlingar visades liksom Ulf Ivarssons samling "Lösenförsändelser 1819-1891" och Roland Frahms "Lösenförsändelser 1892-1970". Ett häfte med en kort översikt över hur posten i Sverige behandlat ofrankerade eller otillräckligt frankerade försändelser gavs ut i anslutning till utställningen.

1981, 10 april - 24 maj. Farliga brev. Utställningen visade en donation av 27 vackra klassiska brev. Alla breven är frankerade med äkta frimärken som dock ej ursprungligen suttit på dessa brev. De flesta stämplarna på breven är falska eller retuscherade.

1981, 3 april - 3 maj. Uruguays frimärken.

1981, 22 maj - 20 september. Detektiver på frimärken. 12 utställningsramar presenterade lika många detektiver med frimärken, bokomslag och bilder. Utställningen arrangerades med anledning av den tredje internationella Deckarförfattarkongressen i Stockholm.

1981, 21 juni - 6 september. SJ 125 år. Med frimärken, brev, dokument, bilder

och föremål illustrerades 125 års samarbete mellan posten, SJ och andra järnvägsföretag. Förutom museets eget material deltog medlemmar i Centralstationens frimärksklubb med urval ur sina samlingar. Man visade svensk järnvägsfilateli såsom järnvägsstämplar, fraktmärken, järnvägshälsaker m.m.

1981, 1 juli -. Blommor på frimärken.

1981, 18 september - 15 november. Så samlar vi. Medlemmar i Norrorts Frimärksförening och frimärksklubben Norrphil visade olika sätt att samla frimärken. Både Sverigesamlingar och samlingar från andra länder liksom motiv- och temasamlingar fanns representerade.

1981, 25 september - 22 november. Delaktig och jämlik? En utställning från Riksutställningar belysande de handikappades situation i dagens samhälle.

1981, 7 - 27 oktober. Bulgariens frimärken. Frimärkena berättade om Bulgariska statens politiska historia alltifrån den förste härskaren khanen Asparuch som år 681 lade grunden för den bulgariska staten till efterkrigsutvecklingen av Folkrepubliken Bulgarien och vänskapsförbindelserna mellan Bulgarien och Sovjetunionen.

1981, 27 november - 17 januari. Julutställning. Julfrimärken och gamla julkort ur museets egna samlingar var utställda.

1981, 11 december - 31 januari. Postmuseum 75 år. Utställningen skildrade museets tillkomst och utveckling samt visade exempel på samlingarnas uppbyggnad. Dessutom visades urval ur de mest intressanta donationerna samt gavs en uppfatt-

ning om den verksamhet som bedrevs av Postmuseum vid tiden för utställningen.

1982, 22 januari - 14 februari. Vintersport på frimärken. Frammärken ur museets samlingar.

1982, 11 februari - 12 april. Fjärran Österns filateli. På utställningen visades material från Indokina, Japan, Kina, Korea, Mongoliet och Thailand. Några svenska frimärkssamlare ställde ut delar av sina samlingar tillsammans med material ur museets samlingar.

1982, 19 februari - 28 mars. Skogen. En liten utställning i samarbete med Sveriges Frammärksungdom.

1982, 2 april - 23 maj. Svenska frimärken 1885 - 1940. Utställningen visade en samling bruksfrimärken monterade efter avstämplingsår hämtade ur museets samlingar.

1982, 23 april - 31 maj. Scouting på frimärken. Utställare var Bernt Stigberth och Åke Borell. Dessutom bidrog Svenska Scoutförbundet med material.

1982, 26 maj - 30 september. Religiös konst - än sen då? En fotografisk skärmutställning som i några glimtar gav prov på den kristna konstens utveckling.

1982, 9 juni - 19 september. Frammärken blir till. Utställningen gav svar på frågor som: Vilka beslut styr frimärksutgivningen idag? Hur görs en gravyr? Hur trycker man? Vem bestämmer färg och format? Hela framställningsproceduren - från idé till färdig produkt - visades i ett flertal faser.

1982, 1 oktober - 21 november. Schack i filatelin. Hans Ullströmer ställde ut sin

samling på temat schack. Samlingen omfattade nästan alla då kända frimärken, stämplor och helsaker som presenterar och dokumenterar schackspelet.

1982, 8 oktober - 7 november. Filatelistiska termer. Med hjälp av en samling stämplade och ostämplade frimärken, brev, häften m.m. förklarades olika filatelistiska termer.

1982, 10 november - 15 mars. Nils Holgerssons resa i frimärksbild. Den 15-årige frimärkssamlaren Jonas Larsson ställde ut sin samling om Nils Holgerssons resa. Han ville visa att man kan skapa en intressant samling med vanliga svenska frimärken.

1982, 3 december - 13 februari. Kyrklig konst på frimärken. I samband med att posten gav ut frimärken med motiv från glasmålningar från den gotländska 1300-talskyrkan i Lye arrangerade Postmuseum en utställning med ett rikt urval frimärken från hela världen på temat kyrklig konst. Gruppen arkitekturbilder var den till omfånget största.

1983, 25 februari - 15 maj. 200 år i luften. Utställningen arrangerades till 200-årsminnet av den första bemannade luftfärden, som skedde med en varmluftsballong den 21 november 1783 i Paris. Utställningen erinrade om utvecklingen sedan 1783 med tonvikt på den fullständiga omvälvning av postbefordran som flyget medfört. Det utställda materialet utgjordes av utdrag ur flera guldmedaljbelönade samlingar samt modeller, affischer, tidtabeller m. m. utlånade av Örjan Lüning.

1983, 24 mars - 8 maj. StFFu 40 år. Fem ungdomar ställde ut när Stockholms Filatelist-Förenings ungdomsavdelning firade sitt 40-årsjubileum.

**Svenska.
Post-Ryttaren.**

N. 1.



Tag eder fort til väg/ och blås i Hornet mitt/ ⁷
Berättat hvad jag fått/ och det bring Sverige vitt/

Öfretiden i Stockholm Ördagen den
6. Januarij Åhr 1683.

Och är centfort berättat/ hvad sigg hit och dit i hela
Europa. December Monst Åhr 1681. Händt och
efdragit.

*Vykort tryckt med den på utställningen
"Tryckerikonst" uppställda tryckpressen.*

1983, 11 maj - 9 augusti. Heraldik på frimärken.

1983, 27 maj - 11 september. Tryckerikonsten - på frimärken och i Posten. Anledningen till utställningen var att det 1983 var 500 år sedan den första boken trycktes i Sverige. Postalt tryck, från de äldsta förordningarna och tidningarna till etiketter och blanketter ställdes ut. Postens Tryckeri visade sin snart 75-åriga verksamhet. I en korrekturpress från 1903 kunde besökarna trycka ett vykort. Olika tryckmetoder som använts för frimärksframställning illustrerades och en rikhaltig flora av tryckteknisk kuriosita, såsom dubbeltryck, varianter och feltryck, fanns också att studera.

1983, 23 september - 20 november. SSPD visar posthistoria. Tillsammans

med föremål ur Postmuseums samlingar visade 20 medlemmar i Sällskapet för Svensk Posthistorisk Dokumentation urval ur sina samlingar, exempelvis "Kungliga brev 1597 - 1825", "Jämtlands posthistoria", "Östersjöpost", "1928 års flygande postkontor" och "Försändelser med etiketter 1887 - 1921".

1983, 3 - 6 november. FRIM-UNG 83. En regional utställning för ungdom arrangerad av Sveriges Frimärksungdom, Stockholmsdistriktet. 52 utställare från hela landet deltog.

1983, 2 december - 1984, 4 mars. Musik för alla. Inför utställningen hade man gjort ett upprop i filatelistiska tidskrifter för att nå nya utställare. De utställda samlingarna visade exempel på hur man med frimärken och andra filatelistiska objekt från hela

världen kan närma sig ämnet musik. Bland de inlånade föremålen återfanns fornnordiska instrument liksom instrument från exotiska länder. Ljudåtergivning alltifrån speldosor till fonograf, trattgrammofon och CD-spelare visades.

1984, 16 mars - 15 maj. Frimärkshäften.

Det svenska frimärkshäftet fyllde 80 år och museet passade på tillfället att tillsammans med Föreningen Häftessamlarna arrangera ett utställning. Även utländska frimärkshäften var utställda. Museet visade ett exponat och gav ut en folder på temat "ABC för häftessamlare", i vilken med tydliga texter och illustrationer många fackuttryck fick sin förklaring. Postmusei brevmärke kom ut i en automathäftesvariant som såldes i en speciell automat med plexiglashuv.

1984, 25 maj - 9 september. Hembygdsfilateli.

Som ett led i firandet av Hembygdens år arrangerade Postmuseum tillsammans med den nybildade riksföreningen Hembygdsfilatelisterna en utställning. Utställningen var upplagd så att den skulle ge många tips på hur man kan ordna en hembygdsamling. Här förekom såväl stämpelsamlingar, motivsamlingar som vykortssamlingar. En hel del kulturhistoriska föremål hade lånats in från museer och privatpersoner över hela landet.

1984, 21 september - 25 november. Finlands frimärken.

Finska frimärken alltifrån 1856 års ovalmärke till de allra senast utgivna liksom Ålands frimärken visades. Särskild uppmärksamhet ägnades åt nestorn bland finska frimärkskonstnärer Signe Hammarsten Jansson, signaturen Ham, som under 30 år tecknade mer än 170 frimärken. Det första kom ut 1929 till Åbo stads 700-årsjubileum. Utöver finska frimärken gav utställningen exempel på mo-

dern finsk design i olika former liksom finskt konsthantverk.

1984, 23 november - 1985, 31 mars. Postsparandet 100 år.

Motböcker, kvittenskuponger, sparmärken och affiseer ställdes ut. Den sociala utvecklingen illustrerades med bilder och föremål.

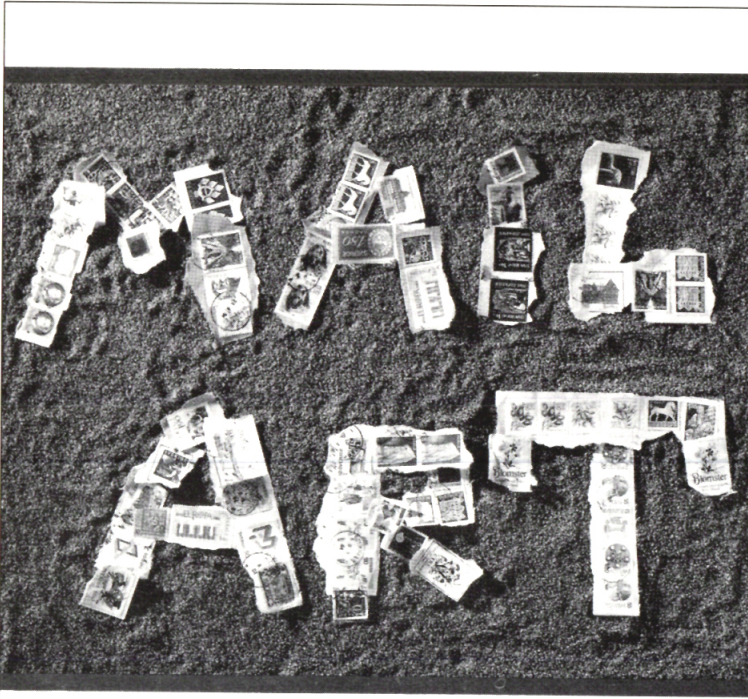
1984, 7 december - 1985, 14 april. Fåglar och frimärken.

Jens Wahlstedt, generalsekreterare i Världsnaturfonden, invigde utställningen som bl. a. visade ett av Postmuseum sammanställt exponat på temat utrotningshotade fåglar efter Washingtonkonventionens A-lista, d.v.s. fåglar med vilka man inte får idka handel. Motivsamlingar hade lånats in från privatpersoner. Uppstoppade fåglar och konstverk samt förlagor till svenska frimärken med fågelmotiv visades. Under sommaren hade en fototävling på temat "Knäpp fåglar" ägt rum. Mer än 400 bilder deltog varav 20 belönades med priser och ställdes ut.

Museet stängdes därefter för ombyggnad och utställningar arrangerades i tillfälliga lokaler på Mäster Samuelsgatan.

1985, 26 april - 3 november. Ung 1985 och Mailart.

Två utställningar som gick av stapeln samtidigt i de provisoriska lokalerna. Ung 85 arrangerades i samarbete med Sfu med anledning av Världsunngdomsåret 1985. Temat var Delaktighet - Utveckling - Fred. Invigningen besöktes av de tre unga konstnärer som tecknat de svenska frimärkena som kom ut till Världsunngdomsåret. Inför utställningen Mailart d.v.s. postad konst hade ett upprop skickats till kända Mailart-konstnärer över hela världen. De utställda objekten utgjordes av illustrationer på kort eller kuvert eller omslag i form av teckningar, målningar eller collage.



Mail Art är en ung konstform. Den har rötterna i det tidiga 60-talet. Det var när Rank Xerox, IBM och de andra kopieringsmaskinerna såg dagens ljus som ett antal konstnärer, poeter och likasinnade i USA började mångfaldiga bilder och texter och skicka till varann. Ett kon-taktnät växte fram över världen. Tidningar startades och utställningar anordnades på gallerier och museer.

Mail Art kan ha många former: bild, ljud, film. Gemensamt är att den sprids via posten och kon-taktnätet. Den Mail Art Post-museum vill visa är en form av bildkonst. Det kan vara illustrationer på vykort, kuvert eller omslag i form av teckningar, målningar, tryck, collage etc. Alla är välkomna att skicka bidrag till utställningen!

Inför utställningen "Mailart" skickades en inbjudan att delta till en lång rad mailartkonstnärer runt om i världen. Kortet finns även med engelsk text.

1985, 8 november - 1986, 20 februari. FFS 50 år. Föreningen Frimärkssamlaren firade sitt 50-årsjubileum med en utställning i Postmuseum, Mäster Samuelsgatan 10. Medlemmar i föreningen ställde ut delar av sina samlingar för att visa bredden på sitt samlande. En del av exponaten byttes ut den 11 december. Publiken fick rösta på bästa exponat.

Den 20 februari 1986 var sista dagen för Postmuseums verksamhet på Mäster Sam-

uelsgatan 10. Den 22 augusti återinvigdes Postmuseum i det ombyggda museihuset på Lilla Nygatan 6 i Gamla stan.

1986, 22 augusti - 23 november. **Stockholm min hemstad.** Material ur Birger Hasselrots samling Stockholmiana visades. Själv betraktade han sitt exponat som en tematisk hembygdssamling. En mindre del med hög filatelistisk ambition visade Stockholms äldre postanstalters historia genom brev och stämplor fram till tiden

omkring 1910. Den större delen avsåg att genom postala objekt belysa huvudstaden ur allmänhistorisk och kulturhistorisk synpunkt.

1986, 12 december - 1987, 8 mars. Samla motiv. Riksföreningen Svenska Motivsamlare firade sitt 25-årsjubileum med en utställning. Tolv medlemmar, varav två ungdomar, visade samlingar på fyra teman: natur, sport, samfärdsel och kultur. Publikens röstade fram "intressantaste" respektive "vackraste" samling.

1987, 10 - 12 april. Filateli kring esperanto. En liten skärmutställning i anslutning till Svenska Esperantoförbundets årskongress i Riksdagshuset.

1987, 20 mars - 10 maj. Danmarks frimärken. Ett samarrangemang med Danmarks Post- och Telemuseum samt Danmarks Filatelistförbund. Förutom danska frimärken visades filatelistiska objekt från Danska Västindien, Färöarna, Grönland, Island, Slesvig, Holstein och Lauenburg. Dansk "bypost" visades också. Danska frimärksförlagor och danskt konsthantverk fanns också representerade.

1987, 22 maj - 23 augusti. Vykort under 100 år. Göran Heijtz ställde ut sin vykortssamling med avsikten att spegla vykortets förutsättningar, uppkomst och utveckling. Till utställningen gav museet ut en katalog med en historik och beskrivningar över olika vykortsområden.

1987, 22 maj - 23 augusti. Brev i VI. Brev som deltagit i tidningen Vi:s insamling på temat "Ditt bästa brev" visades.

1987, 11 september - 1988, 17 januari. Världens bästa Astrid. Utställningen visade brev och teckningar till Astrid Lindgren

från barn över hela världen. Miljöer från hennes böcker fanns uppbyggda, inspirerade av motiven på de nyligen utgivna frimärkena. På lördagarna gavs teaterföreställningar spelade av barn från Vår Teater i Medborgarhuset.

1987, 23 oktober - 1988, Osynligt blir synligt. Tre fotografer ser på Posten. Den första utställningen efter ombyggnaden i lokaler två trappor upp i museet. Fotograferna Yngve Hellström, Sven Tideman och Kersti Rasmusson visade bilder på människor i postarbete och på postala miljöer på Möja, i Eskilstuna, Knivsta och Stockholm.

1987, 11 november - 1988, 31 januari. Lyriska vinterbilder. Denna utställning med fotografier av Ewa Rudling inledde utställningsverksamheten i de nyöppnade lokalerna i källarvåningen.

1987, 27 november - 1988, 4 september. Fånge för fred. En utställning om brevväxlingen mellan en åttondeklass i Rinkeby och fredsaktivisten Per Herngren, som fängslades i USA när han deltog i en fredskampanj mot kärnvapen. Utställningen arrangerades i samarbete med Amnesty International.

Från och med 1988 är utställningarna beskrivna i Postryttaren.